

FIȘA DISCIPLINEI
TEHNICI ȘI ȘCOLI DE PICTURĂ

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă sacră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Tehnici si Scolii de Pictura				Codul disciplinei		OLR 3020
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa			
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa			
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DD	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)	7				
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	36				
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	28				
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)	2				
3.5.5. Examinări	2				
3.5.6. Alte activități	2				
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	77				
3.8. Total ore pe semestru	125				
3.9. Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Aptitudini de ordin artistic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Studentii se vor prezenta la seminarii având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• Dezvoltarea abilității de a recunoaște specificul fiecărei școli de pictură iconografică în parte • Dezvoltarea abilității de a lucra în spiritul celor mai importante școli de pictură iconografică • Cunoașterea și înțelegerea modului de a obține efectele picturale specifice diferitelor școli, prin utilizarea materialelor contemporane (tradiționale și moderne) • Cunoașterea tehnicilor și materialelor vechi, dar și contemporane • Asimilarea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice picturii murale și dobândirea limbajului de specialitate
Competențe transversale	• Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în realizarea icoanelor și a picturilor murale • Observarea, mai ales în urma utilizării a unor tehnici artistice vechi, a necesității efortului și atenției, pentru dobândirea unor rezultate de calitate în domeniul picturii murale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Să familiarizeze studenții cu majoritatea tehnicilor de pictură murală și cu școlile de pictură murală
7.2 Obiectivele specifice	• Să prezinte teoretic și practic tehnicile și școlile de pictură murală, cu elementele lor comune și specifice, implicând pentru fiecare demers tehnic și studenții • Să ofere informații teoretice și practice detaliate despre tehnicile și școlile de pictură murală întâlnite în spațiul artei sacre, de maxim interes pentru studenții acestei secții • Să prezinte studenților metodologia optimă de execuție tehnică a picturii murale • Să ofere informații teoretice și exemplificări practice comparate, despre tehnicile și școlile de pictură murală vechi și contemporan

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Școlile de pictură bizantină. Analiză comparată	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	3 prelegeri
2. Școala de pictură macedoneană	Idem	3 prelegeri
3. Școala de pictură cretanică	Idem	2 prelegeri
4. Școala de pictură neobizantină	Idem	2 prelegeri

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

5. Pictura iconografica romaneasca	Idem	2 prelegeri
6. Pictura iconografica rusa	Idem	2 prelegeri

Bibliografie

Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Meridiane, București, 1979.

Chatzidakis, Manolis, *The Cretan Painter Theophanis*, The Holy Monastery of Stavronikita, Mount Athos, 1986.

Manouil Panselinos *ek tou ierou naou tou Protatou*, Tessaloniki, 2003.

Sofianos, Dimitrios Z., Tsigaridas, Efthimios N., *Holy Meteora. The Monastery of Saint Nicholas Anapafsas. History and Art*, Kalambaka, 2003.

Iera Moni Agiou Dionisiou, Agion Oros, 2003.

Touratsoglou, Ioannis, *Macedonia. History, monuments, museums*, Ekdotike Athenon S.A., Athens, 2000.

Choulia, Suzanna, Albani, Jenny, *Meteora. Architecture – Painting*, Adam Editions, 1993.

Provatakis, Th. M., *Mount Athos. History, monuments, tradition*, Klearchos Grigoroudis, Thessaloniki, 2001.

Byzantina kai Metabyzantina Mnhmeia ths Thessalonikis, Thessaloniki, 1997.

Cavarnos, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sofia, București, 2005.

Monahia, Iuliana, *Truda iconarului*, Ed. Sofia, București, 2001

Trifa, Razvan – Alin, *Scoala Macedoneana – spre o reconstituire a opus-ului*, Ed. Arcadia Media, Cluj-Napoca, 2009.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
7. Scolile de pictura bizantina. Analiza comparata	Explicarea practică a aspectelor teoretice, exemplificarea, analiza studiilor de caz, discuții, răspunsuri directe la întrebări	3 lucr. pr.
8. Scoala de pictura macedoneana	Idem	3 l. p.
9. Scoala de pictura cretana	Idem	2 l. p.
10. Scoala de pictura neobizantina	Idem	2 l. p.
11. Pictura iconografica romaneasca	Idem	2 l. p.
12. Pictura iconografica rusa	Idem	2 l. p.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de lucru în diferite tehnici de pictura murala și de a cunoaște amănunțit atât tehnicile, cat si scolile de pictura murala, lucruri atât de necesare viitoarei activități pe care o vor depune majoritatea dintre ei, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, potențialii beneficiari ai activității lor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea teoretică amănunțită a tuturor tehnicilor legate de pictura murala, precum si a tuturor scolilor de pictura murala	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25 %

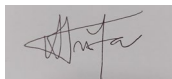
	Cunoașterea specificului fiecărei tehnici studiate în parte (materiale folosite, lianți, mod de lucru, etc.), dar și al fiecărei școli de pictură		
10.5 Seminar/laborator	Modalitatea și calitatea execuției picturii murale	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75 %
	Modalitatea și calitatea realizării practice a tuturor temelor date, în funcție de tehnică		
10.6 Standard minim de performanță			
- Cunoașterea teoretică minimală a tehnicilor și școlilor de pictură murală - Realizarea a cel puțin jumătate din portofoliul solicitat			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
06.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".